

Τὸ ἀληθές εἶνε, ὅτι ἡ ἀπρόοπτος πτώσις τοῦ οὐρανίου πυρὸς ἐμέλλε νὰ παραγάγῃ μεγίστην ἐκπληξιν. Ὅπως ταχύτερον φθάσῃ εἰς τὸ τέλος τοῦ λόγου τοῦ ἐκυντόμευσε πολὺ τὰ ἐν τῷ μεταξὺ. Τὴν ἀπόλυτον καὶ μονοῦ νεκρικὴν σιγὴν τῶν ἐκκλησιαζομένων διέκοπτεν ἔστιν ὅτε ὁ κρότος τῆς πυρολαβίδος καὶ αἱ ὑπόκωφοι βλασφημίαι τοῦ Μιχάλη προετοιμάζοντος ἐπὶ τῆς στέγης τῆς ἐκκλησίας τὴν πῶσιν τοῦ οὐρανίου πυρός.

Ὁ παππᾶ Μάρκος ἐπλησίαζεν εἰς τὸ τέλος τοῦ λόγου του. Αἱ λέξεις, ἐκ τῆς ὑπερβολικῆς του σπουδῆς, δὲν ἐξήρχοντο εὐκρινεῖς τῶν χειλέων του. Τὸ φελόνιον τοῦ ἀνετινάσσετο παραδόξως ἐκ τῶν ἐνδεικτικῶν καὶ ῥητορικῶν χειρονομιῶν του. Ἐλάλει μετ' ἀγανακτήσεως περὶ τῶν ἀσεβῶν καὶ ἀπεσκληρυμένων, οἵτινες μετ' ἀδιαφορίας ἠκροῶντο τοῦ θείου λόγου.

— Ναί!... ἀνέκραξεν οἱ ἁμαρτωλοὶ εἶνε μουσαροὶ καὶ ἄξιοι τῆς αἰωνίας καταδίκης... Ἐλθε νὰ πέσῃ πῦρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ νὰ κατακαύσῃ τοὺς ἁμαρτωλοὺς καὶ τοὺς ἀσεβεῖς!...

— Θεεῖ!... θεεῖ!... ἐφώνησεν ὁ Μιχάλης ἐκ τῆς φωταγωγοῦ ὅπῃς τῆς στέγης τῆς ἐκκλησίας, στάσου λιγάκι, μὴν τὸ 'πῆς ἀκόμη, γιὰτὶ ἐσθυσαν τὰ κάρβουνα!...

Ἐάν ποτε ἐπισκεφθῇτε τὸ μικρὸν χωρίον... δὲν θὰ εὑρῇτε πλέον ἐκεῖ ὡς ἐφημέριον τὸν ἀγαθὸν παππᾶ Μάρκον. Ὁ δυστυχὴς ἀπέθανεν ἐκ θλίψεως μὴ δυνηθεῖς νὰ κατακαύσῃ τὰ λογικά του πρόβατα διὰ τοῦ οὐρανίου πυρός, θὰ συναντήσητε ὅμως τὸν κύρ Πλούταρχον, ὅστις ἐνθυμεῖται τὴν φράσιν τοῦ ἀναγνώστου Μιχάλη ἀναφωνήσαντος ἐν τῇ κρίσει ἐκείνῃ στιγμῇ.

«—Θεεῖ!... θεεῖ!... στάσου λιγάκι, μὴν τὸ 'πῆς ἀκόμη, γιὰτὶ ἐσθυσαν τὰ κάρβουνα!...»

N. Θ. ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ

ΕΝ ΔΡΑΜΑ ΕΝ ΒΕΡΟΛΙΝΩ

ἱστορικὸν Γερμανικὸν ἐπεισόδιον

Ἡ ἐπιθεώρησις τῶν στρατιωτικῶν σωμάτων ἐν τῷ πεδίῳ τῶν ἀσκήσεων ἐν Ποτσδὰμ εἶχε τελειώσει καὶ τὸ γιγαντιαῖον σύνταγμα «Βασιλεὺς Φριδερίκος Γουλιέλμος ὁ Α'» ἀπῆρχετο ὑπὸ τὸν ἀδιάκοπον ἁρμονικὸν ἦχον τῶν συρίγγων καὶ τυμπάνων τὴν ὁδὸν τῶν ἱερέων τραπέν. Τὸ ἄπειρον ἐκεῖνο πλῆθος κατὰ διμοιρίας βαδίζον ἐκλόνει τὸ ἔδαφος ὑπὸ τὸ βῆμά του καὶ ὡς ὑπόκωφος βροντὴ ἠκούετο αὐτὸ ἐν ταῖς ἀτραποῖς τοῦ συντάγματος ἐπὶ λιθοστρώτῳ βαδίζοντας.

Ἀμα καὶ ἡ τελευταία διμοιρία εἰσῆλθεν εἰς τὴν καμπὴν τῆς ὁδοῦ, ἐφάνη ἐκ τοῦ ἐτέρου ἄκρου αὐτῆς ἐρχομένη ὁμὰς ἱππέων. Ἦσαν ἀξιωματικοὶ τοῦ βασιλικοῦ στρατοῦ καὶ συν-

ώδευον τὸν προῖππεύοντα Φριδερίκον Γουλιέλμον τὸν Α'. Ὁ βασιλεὺς ἦν λίαν εὐθυμος. Ἡ ἐπιθεώρησις τῶν ταγμάτων ἡ-χαρίστησεν αὐτὸν σπουδαίως. Ὡς ἂν αἱ χιλιάδες ἐκεῖναι εἰς μόδος ἀνὴρ ἦσαν ἐξετέλεσαν ἀπταιστως τὰς πολυπλόκους καὶ δυσχερεῖς ἀσκήσεις των. Καὶ πρῶτον μὲν ἐν στερῷ βῆματι μέχρι τοῦ βασιλέως βαδίσαντα τὰ συντάγματα, ἐτράπησαν εἰτα δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ καὶ ἐσχημάτισαν τετράγωνον, εἰτα δὲ εἰς μέτωπον ἀποκατασταθέντα ἐβάδισαν οὕτω δι' ὅλης τῆς πλατείας χωρὶς οὐδεὶς ἀνὴρ νὰ ἐξέλθῃ οὐδὲ κατὰ κεραίαν τῆς γραμμῆς, καὶ φθάσαντα εἰς τὸ ἄκρον αὐτῆς ἐτράπησαν εἰς γυμνάσια πυρός, προκαλέσαντα τὰς ζητωκραυγὰς τοῦ θεωμένου πλήθους.

Τὰ πάντα, ὡς ἐρρέθη, ἐξετελέσθησαν κάλλιστα. Ὁ βασιλεὺς, οὗ ἡ καρδιά ἐγίνετο ἀνωτέρα ἐαυτῆς θεωμένου στρατιωτικὰς ἀσκήσεις, ἐξέφρασε τὴν πλήρη εὐαρέσκειάν του. Τοσοῦτον εὐτυχὴς καὶ ἡὑχαριστημένος ἦν, ὥστε οἱ ἀκόλουθοι του ἔλεγον «ὅτι κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην τὰ πάντα ἡδύνατό τις νὰ ζητήσῃ καὶ λάβῃ παρ' αὐτοῦ».

Ὅτε ἡ ὁμὰς ἐφθασε παρὰ τὴν ἀνατολικὴν πλευρὰν τῶν ἀνακτόρων, ὁ βασιλεὺς ἀνεχαίτισε τὸν ἵππον του. Οἱ ἱπποκόμοι ἐσπευσαν πρὸς αὐτόν. Ὁ ἀρχιἱπποκόμος ἐκράτησε τὸν ἵππον, καὶ ὁ μονάρχης ἀφιππεύσας εἶπε πλήρης χάριτος πρὸς τοὺς ἀξιωματικούς, «Λοιπὸν, Messieurs, σήμερον εἶχομεν μίαν λαμπρὰν ἡμέραν, bon jour, ὡς λέγουν οἱ Γάλλοι. Ἄν πάντες ὑμεῖς ἔχητε τὴν αὐτὴν ὄρεξιν, ἣν καὶ ἐγώ, τὰ τρόφιμα δὲν θὰ καλοπεράσωσιν. Θὰ φάγωμεν εἰς τὰς 2... μέχρι τότε, χαίρετε».

Ἀνῆλθε τὴν κλίμακα καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιόν του. Ὁ στρατηγὸς Δερσάου ἠκολούθει. Ὁ βασιλεὺς ἀπέθεσε τὸ ξίφος του καὶ ἤνοιξε τὸ ἐσωκάρδιόν του· τοῦτο δὲ ἐπραττεν ὁ βασιλεὺς μόνον ὅταν ἡ ἐθιμοταξία τῆς ὑπηρεσίας δὲν τὸ ἀπηγόρευεν.

— «Μεγαλειότατε», ἤρξατο λέγων ὁ στρατηγός, «ἐρχομαι ὅπως ὑποβάλλω τῇ Ὑμετέρᾳ Μεγαλειότητι τὰ ἐκ Βερολίνου κομισθέντα ἔγγραφα».

— Ὁ βασιλεὺς προσέβλεψεν ἀμέσως ἐπὶ τῆς ἐν τῷ μέσῳ τοῦ δωματίου τραπέζης καὶ εἶδε σωρείαν ἐγγράφων καὶ ἐπιστολῶν ποικίλων. Ἦσαν ἰδιωτικαὶ ὑποθέσεις. Ταχέως διῆλθεν ὁ βασιλεὺς μέρος τῶν ἐπιστολῶν αὐτῶν καὶ ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν στρατηγὸν εἶπε·

— «Δύνασθε ν' ἀναβάλητε πρὸς τὸ παρὸν τὰς στρατιωτικὰς ἀναφοράς σας. Ἐνησχολήθημεν σήμερον ἱκανῶς μετὰ τῶν στρατιωτικῶν. Ἐν τούτοις ἐπειδὴ εἶνε ἀνάγκη καὶ αὐτὰς ν' ἀκούσω ἔλθετε μετὰ τὸ γεῦμα».

Ὁ στρατηγὸς προσέκλινεν, ἐχαιρέτισε στρατιωτικῶς καὶ ἐξῆλθε.

— «Δότε μοι ποτήριον ζύθου», εἶπεν, ὁ βασιλεὺς καθεσθὲς εἰς ἀνάκλιτρόν τι καὶ πρὸς τὸν εἰς τὸ βάθος τοῦ δωματίου ἀναμείνοντα θαλαμηπόλον Ἑβερμαν ἀποτεινόμενος.

Ὁ θαλαμηπόλος ἔσπευσε νὰ φέρῃ τὸ προσταχθέν, ὃ δὲ μονάρχης ἤνοιξε νέας τινὰς ἐπιστολάς. Ἀνεγίνωσκεν αὐτὰς ταχέως καὶ διὰ τοῦ λίαν διορατικοῦ βλέμματός του κρίνων αὐτὰς ἔτασσε τὰς μὲν σπουδαίας δεξιὰ, τὰς δὲ ἱπουσιώδεις ἀριστερὰ Αὐτοῦ, τέλος δὲ ἔλαβε φάκελλον ἐπίσημον δικαστικῇ σφραγίδι σεσημασμένον.

— «Τί νὰ εἶναι τοῦτο;» ὑπετονθόρισε «Σφραγὶς τοῦ δικαστηρίου τοῦ Βερολίνου. Ὅσακις βλέπω τὴν ἄρκτον¹, ἐκτακτόν τι συμβαίνει ἐν ἐμοί. Ἀπὸ τοὺς Βερολινέζους μόνον ἀφορμὴν ἀγανακτήσεως δύναται τις νὰ περιμένῃ.

Ἐθραυσε τὴν σφραγίδα, ἤνοιξε τὰ ἔγγραφα καὶ ἤρξατο ἀναγινώσκων αὐτά. Τὸ περιεχόμενον αὐτῶν προσεῖλκυεν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς τὴν προσοχὴν Του, συνέσπα τὰς ὀφρὺς, ὡς ἂν ἐζήτει ἀκριβῶς καὶ ἐπισταμένως νὰ παρακολουθήσῃ τὴν σειρὰν τῆς ἐκθέσεως.

Ὁ θαλαμηπόλος εἰσῆλθε καὶ προσελθὼν ἄκρῳ ποδὶ κατέθηκεν ἐπὶ τῆς τραπέζης ὥραϊον κύπελον πλήρες δροσεροῦ ἀφρώδους ζύθου καὶ ὀπισθοχωρήσας ἀνέλαβεν αὐτὴς τὴν παρὰ τὴν θύραν θέσιν του, ἐνθα μάτην προσεπάθει νὰ κρύψῃ τὴν περιέργειάν του διὰ τὴν μετ' ἐνδιαφέροντος ἀνάγνωσιν τοῦ μονάρχου. Ὁ βασιλεὺς ἐξηκολούθησεν ἀναγινώσκων τὴν μακρὰν ἐκθεσιν, ἧς μία περικοπὴ ἔλεγε:

«Ἐπειδὴ ὑπὸ σημερινὴν ἡμερομηνίαν οἱ πιστωταὶ τοῦ κ. κόμητος φὸν Πόσσε, πληρεξουσίου ὑπουργοῦ τῆς Α. Μ. τοῦ βασιλέως τῆς Σουηδίας παρὰ τῇ Αὐλῇ τῆς Α. Μ. τοῦ βασιλέως τῆς Πρωσσίας ἀνεφέρθησαν ὡς τοιοῦτοι καὶ παρουσίασαν εἰς τὸ δικαστήριον τοὺς λογαριασμοὺς καὶ τὰ λοιπὰ σχετικὰ αὐτῶν ἔγγραφα, προσέτι δὲ οἱ πραγματογνώσται καὶ τὰ πράγματα εἰδότες ἐνόρκως τὴν ἀλήθειαν τῶν ἀνωτέρω αἰτήσεων κατέθεσαν: Διὰ ταῦτα—Διὰ προβουλευμάτος ἐκοινοποιήθη τῷ κόμητι, ὅτι οὗτος θεωρεῖται κρατητέος ἐπὶ χρεὶ μέχρι νεωτέρας ἀποφάσεως. Τὸ δικαστήριον ἀπορρίψαν τὰς ἀντιπροτάσεις τοῦ κόμητος, καταδικάζει αὐτὸν εἰς φυλάκισιν μέχρις ἀποτίσεως τῶν χρεῶν του, ὅσα ἔχει ἐν Βερολίῳ, ἐξ ἧς δύναται ν' ἀπαλλαγῇ μόνον τῇ ἐγγυήσει δύο ἀξιοχρέων ἐγγυητῶν».

Τῇ ἀποφάσει ταύτῃ ἐπισυνημμένος ἦν ἀναλυτικὸς πίναξ ὅλων τῶν τοῦ κόμητος χρεῶν, ὡς καὶ τὰ πρακτικὰ τῶν συζητήσεων τοῦ δικαστηρίου.

Ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τροχάδην ἀναγνώσας καὶ τὰ ἐπισυνημμένα ταῦτα, ἔρριπεν αὐτὰ μετ' ὀργῆς ἐπὶ τῆς τραπέζης καὶ ἠγέρθη τῆς θέσεώς του.

— «Τὸ ἐσκέφθην» ἀνέκραξε «δὲν δύναται τις νὰ διέλθῃ στιγμὰς τινὰς εὐχαρίστους καὶ ἰδοὺ ἐπέρχεται εἰς ἀντιστάθμισιν δυσάρεστόν τι. Ἄνθρωποι! ἄνθρωποι! πῶς σὰς φέρουσιν εἰς τὸν ὄλεθρον οἱ πιστωταὶ καὶ μεσῖται!... Αἱ! τί κάμνεις

σύ αὐτοῦ; ἐπεφώνησεν αἰφνης πρὸς τὸν Ἐβερσμαν ἀποτεινόμενος.—Κατασκοπεύεις λοιπὸν τὸν βασιλέα σου;

Ὁ κατάπληκτος γενόμενος θαλαμηπόλος ἐτόλμησε νὰ εἴπῃ:

— «Ἀνέμενον τὰς διαταγὰς τῆς Ὑμετέρας Μεγαλειότητος».

— Τὰς ὁποίας ὅμως ἠδύναστο νὰ ἀναμένῃς καὶ ἔξω τοῦ θαλάμου, διέκοψεν ὁ βασιλεὺς, .. Σιωπὴ! Οὐτε λέξιν! ἄλλως σὲ ἀρπάζω ἀπ' αὐτὰ τὰ μεγάλα σου αὐτιά καὶ σὲ πετῶ ἔξω.

Ὁ θαλαμηπόλος ἦτο συνειθισμένος μὲ τοιαύτας ἐκρήξεις ὀργῆς τοῦ μονάρχου του εὐκόλως παρερχομένας· ἐγονυπέτησεν ἐν τούτοις πρὸ αὐτοῦ λέγων:

— Οὐδὲν ἀπολύτως τολμῶ νὰ ἀντείπω, Μεγαλειότατε· ἠδυνάμην ὅμως μὲ τὴν ἄδειαν τῆς Ὑμετέρας Μεγαλειότητος νὰ διηγηθῶ Αὐτῇ ἱστορίαν τινὰ γνωστοτάτην ἐν Βερολίῳ περὶ τῶν χρεῶν τοῦ κόμητος Πόσσε· οἱ γνωρίζοντες αὐτὴν καὶ τὴν ἐλαχίστην κρίσιν ἔχοντες ὑπέθετον πάντοτε ὅτι τὸ πρᾶγμα ταχέως ἤθελε προξενήσῃ τοιοῦτον πάταγον.

— Οὐφ! σιωπα! Ἐγέρθητι.

Ὁ Ἐβερσμαν ἐσιώπησε καὶ ἠγέρθη· ἐγνώριζε κάλλιστα τὴν περιέργειαν τοῦ βασιλέως· ἦτο βέβαιος ὅτι ὁ βασιλεὺς ἤθελε ταχέως διατάξῃ αὐτὸν νὰ λαλήσῃ καὶ δὲν ἠπατήθη.

— Ἐλα! λέγε τί γνωρίζεις—προσέθηκε μετὰ τινα παῦσιν ὁ βασιλεὺς—ὅσακις πρόκειται περὶ σπουδαίου τινος μένεις ὡς ἰχθὺς ἄφρονος, εἰς τέτιγα μεταβαλλόμενος ὅταν φλυαροῦς ἱστορίας ἔχῃς νὰ ἐπαναλάβῃς.

— Εἶνε ἀληθές, Μεγαλειότατε, ὅτι εἶμαι ἐπιφυλακτικὸς ἐπὶ τῶν σπουδαίων. Ἡμεῖς οἱ ταπεινοὶ Σας θεράποντες μόνον λήρους τολμῶμεν νὰ λέγωμεν καὶ μόνον ὅταν ἡ Ὑμετέρα Μεγαλειότης διατάσῃ. . . .

— Τέλος πάντων διατάσσω νὰ διηγήσῃς. . . Ὅτι ὁ Πόσσε ἔχει χρέη, τὸ γνωρίζω, ἀλλὰ τί λέγουσι περὶ αὐτοῦ ἐν Βερολίῳ; τοῦτο ζητῶ νὰ μάθω.

— Ἀχ! Μεγαλειότατε. Ὁ κόμης οὐδένα ἐπλήρωσεν οὔτε τὸν ἀρτοπώλην, οὔτε τὸν κρεαπώλην, οὔτε ἄλλον τινὰ τῶν καταστηματαρχῶν, παρ' ὧν προύμνηθετο τὰ ἀναγκαζοῦντα αὐτοῦ. Ἄν δὲ πάντες οὗτοι ἀπαιτήσωσι τὰ ὀφειλόμενα ὁ κ. Πόσσε ἀποκτᾷ σταθερὰν διαμονὴν ἐν τῇ φυλακῇ.

— Εἶνε νὰ παραφρονήσῃ τις! προσέθηκεν ὁ βασιλεὺς, ὅστις ἦτο ἄριστος οἰκονόμος καὶ εἰς ἄκρον εὐσυνείδητος. Αἰσθάνομαι δεῖνὴν θλίψιν ἐπὶ τούτῳ.

— Ἡ Ὑμετέρα Μεγαλειότης θὰ αἰσθανθῇ ἔτι μείζονα εἰς. . . .

— Πῶς; .. Διατί; διέκοψεν ὁ βασιλεὺς, ἐπὶ μᾶλλον ὀργιζόμενος.

— Διότι. . . Μεγαλειότατε. . . ἀλλὰ σύγγνωτέ μοι. . . ἐτραύλισεν ὁ Ἐβερσμαν.

(ἔκολουθεῖ)

ΟΡΕΣΤΗΣ

(1) Αἱ σφραγίδες τῶν ἀρχῶν τοῦ Βερολίνου φέρουσιν ὡς σύμβολον τῆς πόλεως τὴν ἄρκτον.